

FORUM

6501 Lansing Ave.
Cleveland, OH 44105
216-883-2828

www.naforumcle.com
www.polishcenterofcleveland.org

POLISH-AMERICAN

John Paul II

CULTURAL CENTER

April/May 2020 No. 4,5/207

Kwiecień/Maj 2020, Nr 4,5/207

The Quiet Heroines of the Center

The Center is not a building and not a place in Slavic Village. The Center are the people who create it, they are the beating heart of our Polish organization. The volunteers who have a need to act in a common goal.

Now, at a troubled time of COVID-19, when the building, like many others, is closed, there are people who are still active and with a smile, in the comfort of their homes, participate in the important work of trying to prevent the spread of the virus.

They are our brave women who sew protective masks for charity, entirely professional, in the form of a template accepted by the Cleveland Clinic. Sewn masks are sent to various health facilities, hospitals, nursing homes, therapeutic centers, and other facilities in need.

The organizer of this noble action and its "brain" is, always bursting with energy, even during the pandemic, Grażyna Hryniewicz. The ladies who devote their time and share their talent as tailors are Katarzyna Kulesza, Kasia Boc, Bernardette Zubel, Maria Zalewska, Ewa Kopec-Kozłowski,

Zofia Kazimierczak, Lucyna Piechowska, Małgorzata i Michalina Zaczek, Krystyna Kuzma, Ania Prochoroff and Alina Czerniec.

You all deserve great applause, words of appreciation and thanks. Your work is priceless. Again, it turns out that just as our organization cannot exist without a kitchen, so at a time of danger, society cannot exist without women and their commitment to help. I think women are like that... Without them the world would be poorer.

The institutions that receive your masks convey their expressions of great emotion and gratitude. And we, as a Polish community, are proud of you.

Thank you!

Ciche bohaterki Centrum

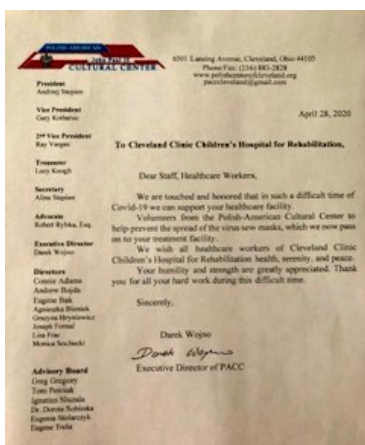
Centrum to nie budynek i nie miejsce w Slavic Village. Centrum to ludzie, którzy je tworzą, to ludzie są bijącym sercem naszej organizacji polonijnej. Wolontariusze, którzy mają potrzebę działania we wspólnym celu.

Teraz w niespokojnym czasie COVID-19, kiedy budynek, jak wiele innych, stoi zamknięty, są osoby, które wciąż pozostają aktywne i z uśmiechem, w zaciszach swoich domów włączają się do wspólnego dzieła pomocy w zapobieganiu rozprzestrzeniania się wirusa.

Są to nasze dzielne kobiety, które charytatywnie szyją maseczki ochronne, zupełnie profesjonalne na wzór szablonu akceptowanego przez Cleveland Clinic. Uszyte maski przekazywane są do różnych placówek zdrowotnych, szpitali, domów opieki, ośrodków terapeutycznych i innych potrzebujących miejsc.

Organizatorką tej szczytnej akcji i jej „mózgiem” jest, jak zawsze tak i w czasie pandemii tryskająca energią, Grażyna Hryniewicz. A panie, które poświęcają swój czas i dzielą się talentem krawieckim to: Katarzyna Kulesza, Kasia Boc, Bernardette Zubel, Maria Zalewska, Ewa Kopec-Kozłowski, Zofia Kazimierczak, Lucyna Piechowska, Małgorzata i Michalina Zaczek, Krystyna Kuźma, Ania Prochoroff i Alina Czerniec.

Wszystkim paniom należą się wielkie brawa, słowa uznania i podziękowania. Wasza praca jest bezcenna. Znowu okazuje się, że tak jak nasza organizacja nie może istnieć bez kuchni, tak w czasie zagrożenia społeczeństwo nie może istnieć bez kobiet i ich zaangażowania w niesieniu pomocy. Kobiety chyba już

tak mają... Bez nich świat byłby uboższy.

Placówki, które otrzymują wasze maseczki przekazują wielkie wyrazy wzruszenia i wdzięczności. A my wszyscy, jako społeczność polonijna jesteśmy z was dumni.

Dziękujemy!

Redakcja Forum

Andrew Bajda

My Stay at Home Easter Message

The message on her Facebook post was disturbing. A stark departure from the sunset images and inspirational words that she normally posts to brighten these long days with family and friends. Her message on the morning of Easter Sunday, read:

I am so deeply broken from the very life I survived. A nothing good to anyone, afraid of everyone.

I suspected that she would listen to what I had to say so I felt a strong urge to reply. But not with the “we will get through this” or “I think you’re awesome” replies that were dropping in. I thought it best to pause, think about this unusual time that none of us could have predicted in our wildest dreams, and reflect on why I actually found myself in a somewhat content and peaceful mood that Sunday morning.

At this point, we were three weeks in to the stay-at-home measures imposed by Governor Michael DeWine, and it was becoming increasingly clear that this would become the new norm for the foreseeable future. Who could have imagined in early March that our restaurants, bars, and cafes would be closed? That streets once bustling with heavy traffic would now be almost empty with only a few isolated pedestrians walking their dogs or taking a solitary walk. With virtually all patrons and workers in the few essential stores that were still open now donning face masks.

To the sports enthusiasts, who could have imagined that our beloved March Madness would simply disappear into thin air, our NBA season abruptly stopped, and the baseball season on hold. And it’s not only here, it’s all around the world. I mean when soccer matches are stopped around the globe and the long-awaited Summer Olympic games are postponed, there is something very strange happening that most of us never could have imagined. Yet, here we are, almost one month in and peering through a long tunnel desperate for a glimmer of light at the other end.

My phone alerted me to a message from Poland’s Ambassador to Italy, Anna Maria Anders, quite different from the disturbing Facebook message:

Happy Easter... I did not expect to be sunning on the terrace at the Embassy on Easter Sunday and having my lunch prepared by my driver who is also cut off from family and friends. Anyway, it was quite a feast with a bottle of bubbly and I am on my way to a Mediterranean suntan... Love to all esp. Dad.

I am well aware of the disappointment that Ambassador Anders is currently facing. A year of planning for events to celebrate the 50-year anniversary of her father’s death have been postponed. Vanished into thin air are days of well-planned events to celebrate a beloved Polish hero for the world to see, complete with an evening concert that was sure to be both emotional and memorable. Yet here she was, enjoying a unique opportunity to get away from her normal hectic lifestyle to enjoy some simple time alone. I admired her outlook and smiled at how she always refers to my father as simply Dad, symbolizing how our friendship has evolved into one that can best be described as family.

Feeling the warmth of the Mediterranean, I gazed outside and observed several clumps of bright yellow daffodils in the yard, along with clusters of hyacinths and other colorful flowers. Why not cut up some flowers and share with my father to brighten up his home? This was not going to be a typical Easter Sunday, so perhaps these flowers will be even more appreciated than normal.

It was certainly not a typical Easter Sunday, yet I’m quite certain that outside of my youth, this

one will be the most memorable. There were only four of us seated far apart at two tables in the adjoining kitchen and dining rooms. Following dinner, we listened to Andrea Bocelli's live performance, imagining tables of loved ones simultaneously enjoying this beautiful music all around the globe.

Following the concert, we adjourned to the family room where for the first Easter in my recent memory, there would be no baseball or basketball game on TV. In fact, there was no TV. We facetedimed each of my daughters and called a family member from Poland. With three of us donning masks made by my sister Celia, we discussed how we're all coping with the stay-at-home orders over a cup of tea. There was no TV to create white noise, simply conversation and thoughtful discussion, making this an Easter unlike any of our recent past.

All of which led me back to my friend's Facebook post as I sat at home later that evening. There is no question everyone is impacted during these uncertain times, though some are suffering much more than others. For those who are facing the loss of loved one, suffering from symptoms, missing paychecks, or delaying necessary medical treatments, they have no choice but to confront the wide range of emotions in an attempt to deal with their personal distress. Now more than ever, these people need the support of all the resources available to them, most important from family and friends. The other thing that we can all do is take control of our own personal lives and make the most of the hand we are dealt. For if we manage this right, it can actually result in an array of positive changes, not only for the planet that we reside in, but also for each one of us individually.

I have personally taken on the challenge to do two things: prepare myself to avoid catching and potentially spreading the virus, and strengthen my immune system in the event that I do catch the virus. Rather than simply worrying and waiting for a vaccine or a cure, we can take this time to enhance our lifestyles; eat the right foods, stay hydrated, take up yoga, go on daily walks, find something that we can both enjoy and benefit from. Equally important is one's mental health and outlook. As Anna Maria so astutely showed, now is a chance for many to step away from our normal hectic lifestyles and go back to the simple things that bring us peace and enjoyment. Take the time to read a book,

reach out to family and friends, help someone in need, write, paint, try something that you've never done. Anything where you can express yourself and feel a sense of accomplishment. Finally, exercise and get sleep. All of these personal choices are vital to both our overall happiness and our fight against this deadly virus.

The reality is, we will eventually get through this and things will turn back to normal. But this is our one opportunity to create a new normal that is even better than the one we left behind. We now find ourselves with a unique opportunity to make changes both big and small. On an aggregate level, we can confront the social inequities that further hindered our response to this virus, combat the climate changes that may now be receiving an unexpected reprieve, and have the world and nation come closer together during a time of division. On a personal level, we can improve our overall health, better manage our finances by avoiding waste and limit spending on unnecessary items, and get back to the simple things that we were all taking for granted in a materialistic world. If we lose this opportunity and simply go back to the way things were, then we will have suffered a double loss and delivered an unforgivable disservice to all who have suffered or lost their lives during this pandemic.

How do I express this to my Facebook friend, a loving person who has so much to give and live for? How do I let her know in just a few words that she does not have to be afraid or feel broken without sounding like I'm lecturing? I sent a simple response. Nothing at all profound or memorable. I was pleased when she responded almost immediately with a love emoji, followed by a message of thanks which let me know that she was okay. Sometimes it doesn't take much to make a difference, just a few simple words to let someone know that you listened and care. So, I share the same message with you during this time where we all find ourselves confronting a common enemy as we seek new ways to bring meaning to our lives:

Now is a difficult time for everyone. I hope that you can find some peace and solace, spirituality and meaning on this holy day, and don't forget to laugh and find joy wherever you can.

Stay safe, and let's all do our part to get through this pandemic and help make the world a better place.

Agata Wojno

Od Redaktora,

Oto kolejne wydanie Forum w czasie pandemii. Nie wiadomo czy pisać o COVID-19 (wszędzie piszą), czy o nadziei na lepsze jutro, czy może, że wszystko „zaraz” wróci do normy. Właściwie, niezależnie od tego co napiszę, nie zmieni to naszego nastroju, zmęczenia sytuacją, wyizolowania ze społeczeństwa, zbyt częstych wędrówek do lodówki i nie usunie uczucia lęku przed niepewną przyszłością.

Centrum zamknięte, pierogi i gołąbki z zamrażarek wyprzedane (niebawem jak bardzo w stresujących chwilach tęsknimy za smakami dzieciństwa...), obchody Konstytucji 3-go Maja się w tym roku nie odbędą, piknik też „wisi na włosku”..., dyrektor Centrum wysłała listy z prośbą do członków o dodatkowe wsparcie organizacji w czasie bezdochodowym. Przecież musimy być odpowiedzialni za wspólny Polski Dom na obczyźnie, bo jak nie my, to kto?

Wszyscy jedziemy na tym samym wózku niepewności. Co zrobić z tą całą gamą emocji? Nie zamykać oczu, nie udawać, że nie boli, mówić, mówić o tym. Nie generować traumy okłamywaniem się, że nic się nie dzieje i jutro będzie tak, jak... było. Odnaleźć się tu i teraz i zaakceptować swoją „nową normę”. Nie izolować się od rodziny, rozmawiać z przyjaciółmi, czytać te wszystkie książki, na które wcześniej nie było czasu, układać puzzle, gotować, ćwiczyć jogę, albo ćwiczyć cokolwiek, byleby się ruszać. Zacząć świadomie doceniać i przeżywać każdy moment – to pomaga w walce ze stresem. A stres to właśnie to „coś”, na co w czasie pandemii nie możemy sobie pozwolić. Bo stres obniża naszą odporność.

Młodzi narzeczeni odwołują wymarzone wesela, absolwenci high schools nie idą na swój wielki bal, wydarzenia sportowe skasowane, mecze odwołane, dzieci przez cały rok przygotowujące się do wielkiego przeżycia, nie pójdą do Pierwszej Komunii. Nasze poukładane życie zatrzymało się nagle, jak rozpedzony pociąg, który nie wiadomo, kiedy znowu ruszy... Strach, co z tym teraz zrobić? Przywódcy światowi zastanawiają się, jak ruszyć świat, prezydentowi USA w desperacji wymyka się, żeby może zacząć „niekonwencjonalnie stosować” środki dezynfekujące, które zabijają wirusa..., medycy w wyścigu po szczepionkę się nie zatrzymują, a my nie przestajemy się zastanawiać – jak to teraz z nami będzie? Mam wrażenie, że ludzie czekają na komendę: „gotowi do biegu, start”. I kiedy komenda padnie rzucimy się na oślep w dalszą drogę. A nasz lekcja? Czegoś się nauczyliśmy?

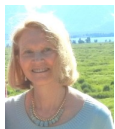
Mamy prawo czuć żal na wielu płaszczyznach i przejść wszystkie etapy żałoby po tym co było, żeby otworzyć sobie drzwi do tego co będzie po pandemii. Drzwi do nowego rozdziału naszego życia, które w wielu aspektach będzie inne niż było. Może bardziej będziemy zwracali uwagę na to, na co teraz nie możemy sobie pozwolić: spotkania ze znajomymi, spacer, kino. Może w końcu zbrzydną nam Facebook, a docenimy zwykłą rozmowę przy gorącej herbacie i szarlotce. Teraz właśnie okazuje się, że to co w życiu jest najważniejsze to nasze relacje z najbliższymi. Może nie zawsze, w warunkach normalnego „zabiegania” pamiętamy o tym. Od nas zależy, czy refleksję z czasów pandemii zabierzemy w dalszą drogę i jakie wnioski z niej wyciągniemy. Niech otuchy dodaje nam fakt, że nie jesteśmy osamotnieni w tej wędrówce do lepszego jutra, że wszyscy razem czekamy na lepsze dni.

Wszystkim czytelnikom Forum i przyjaciołom Centrum życzę w imieniu redakcji jak najwięcej zdrowia i mam nadzieję, że już niebawem spotkamy się w Centrum przy wspólnym stole popijając kawę i zagryzając ją pysznym, polskim ciastem domowego wypieku.

Dla zainteresowanych podaję link do edukacyjnego tekstu autorstwa Kathy Farkas i Ryszarda Romaniuka, profesorów z Case Western Reserve University, którego tematyka jest niezwykle przydatna i cenna w czasie COVID-19: <https://case.edu/socialwork/about/news-publications>

<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/sr/article/view/22508/21400>

Kathleen Maciuszko

Polish Pottery

The naissance of Polish pottery dates back to the 7th century. The soil found in the then German Province of Silesia yielded the ideal white clay, the raw material commonly used by potters. The German town of Bunzlau (now Boleslawiec) in southwest Poland is considered by historians as the birthplace. In the 1500s “Bunzlauer” stoneware was being individually crafted there. By the close of the 19th century more elaborated pieces began to appear as display items and tableware, and over 900 workshops were in operation. It was also around this time that the government founded the “Keramische Fachshule” (Ceramic Technical Training School) to support and expand the craft. Today the pottery you purchase in Poland or in the States is coated with a lead-free glaze. It is non-toxic and therefore potters are able to create highly functional, durable works of art that are ovenproof, microwavable, and dishwasher safe.

During the Renaissance, in addition to the making of utilitarian vessels, potters also fashioned toys which were a popular attraction at fairs or markets where they attracted the attention of children. They were made in nearly every workshop by a potter or his apprentice or someone in the family. The two most popular pieces were miniature vessels of all sorts as well as hand-molded whistles.

The whistles were shaped as birds, horses,

and other animals. Human figures were also produced, often in the shape of mounted soldiers or riders. Toys were sometimes pressed from molds then hand painted.

To get a firsthand look at Polish pottery, this author visited Polish Pottery, a store located in Westlake on Detroit Road. Upon entering, one is immediately struck by the wide variety of pieces from mugs to pitchers to large serving plates. One’s eyes are overwhelmed by the profusion of vibrant colors. The seemingly unending display of patterns is dazzling. There is nothing to compare with holding a piece in your hand and running your fingers over it as you admire the artistry required to produce it. You can choose many pieces that use the same pattern or just mix and match. Prices are dependent upon designs and levels of artistry. Both modern and traditional patterns are on display. This writer could not resist. She purchased her first piece of Polish pottery – a small serving dish decorated in shades of blue. It was, indeed, a unique and worthwhile educational experience.

A perusal of the internet yielded a listing of some 10 pottery-making facilities in Poland. However, it is highly likely that there are more which are not online. One historian estimated that in 1970 there were fewer than 200. Fifty years later this number has likely shrunken considerably. Today most are small family-owned and run businesses. Polish Pottery store purchases the majority of its inventory from Ceramika Artystyczna. ”Established in 1950, Ceramika Artystyczna is renowned for producing stoneware that is of the highest quality and most exquisite decoration. This manufacturer is a co-op of artists, about 70% of whom are women. Ceramika Artystyczna produces tableware, bakeware, kitchen items, and household accessories such as soap dispensers and vases. Both the classical and the unikat designs are highly artistic, with vibrant colors, subtle shading, and intricate details.” (Source: “The History of Polish Pottery” - www.artisanimports.com) If you go to the business’ website at www.polishpotterywestlake.com you will find representative photos from its large collection. On the site is posted an informative article entitled “Polish Pottery 101” by Mackenzie Paul.

Although our museum collection includes only a few examples of Polish pottery, on your next visit see if you can locate them. Proud to be Polish includes pride in the work of our world-renowned Polish potters.

Agata Wojno
translated by Stanislaw Czuma
A Life of Passion.

I step over the threshold of the house of Stanislaw and Ingrid Czuma and feel that I am in a special place. I am overwhelmed by the atmosphere of distinction, good taste and quiet elegance. I am glad we are meeting here, not in a restaurant and am looking forward to know my hosts better.

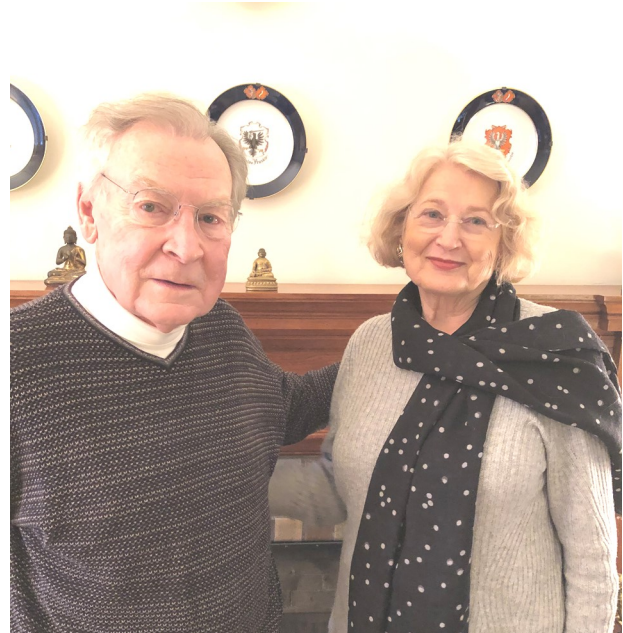
I do not realize that I will be treated to tea with homemade delicious cookies baked by Ingrid. The tea is served in fine Japanese porcelain with an attractive blue and white design. In a corner of the room is a sculpture of a magic creature that captures my attention, it seems to emanate a forceful energy... This is Garuda, explains Dr. Czuma, the conveyance of God Vishnu. Each Hindu deity has its own vehicle which he or she rides. I am captured by a warm smile on Ingrid's face and the intriguing conversation with my host makes me feel at home.

These are the circumstances under which I meet Stanislaw Czuma, an exceptional individual, a specialist in the field of Asian art history and culture. A Polish man who lives in Cleveland since 1968 and who takes partial credit for the outstanding reputation of the Cleveland Museum of Art's Indian, Himalayan and Southeast Asian collections. A Polish man who from some distance observes our Polish-American Cultural Center, is its member and likes to receive "Forum" but with a charming smile admits that he promoted throughout his entire life and professional career Asian culture, rather than Polish, which resulted in distancing himself somewhat from the Polish community of Cleveland. The professional career gave direction and aim to his life which he dedicated to his field of studies. At first it all begun as a matter of great interest, later changed into passion and eventually became his life.

Dr. Czuma is an art historian, museum curator and academic professor. Born in Warsaw in 1935 he lived through the Warsaw uprising and remembers the bombardments of Warsaw during the war. He was brought up in post-war Poland without his father. His dad, a Colonel of the Polish army, together with his brother, General Valerian Czuma, the commanding officer in charge of the defense of Warsaw in 1939, lived after the war in Great Britain. In 2004 the Polish government approached Professor Czuma with the request of bringing the remains of the two brothers to Warsaw to be buried in

Powazki Cemetery - a posthumous distinction reserved for national heroes.

Dr. Czuma's interest in art history begun in Poland

where he studied at the Jagiellonian University in Cracow in 1953-57. He obtained his MA degree in Art History. Already at that time he intended to pursue his interest in Asian civilizations but the university did not offer this specialization. In 1957 young Czuma leaves Poland for England to reunite with his father and uncle and resumes his studies, now exclusively dedicated to Asia. In 1958 and 1959 he studies in India and Southeast Asia, working on his PhD degree at Benares Hindu and Calcutta Universities. He continues his studies in 1960 and 1961 at the Sorbonne University in Paris.

A new chapter begins when he arrives in the USA. He works as a research fellow at the University of Michigan in Ann Arbor, pursuing at the same time his doctoral studies. He obtains the degree of Doctor of Philosophy in Art, Culture and Civilizations of Asia. After graduation he spends a couple of years at the Cleveland Museum of Art as a post-doctoral curatorial intern.

Stanislaw Czuma's specialized education and knowledge of various Asian cultures are responsible for important positions he holds in the USA beginning with that of Curator of Asian Art at the Brooklyn Museum in New York. He returns to the Cleveland Museum of Art in 1972 to assume the position of George P. Bickford Curator of Indian and Southeast Asian Art for the next thirty three years. At the same time he is an Adjunct Professor of Asian studies at Case Western Reserve University. During his

tenure he organizes numerous exhibitions, acquires objects for the Cleveland Museum of Art's collection and publishes in his professional field.

The life of Stanislaw Czuma is filled with travel, studies, and discoveries of new aspects of various Asian cultures. In this passionate pursuit he is accompanied by Ingrid Zollinger, his Swiss wife of 58 years, whom he met in Paris when studying at the Sorbonne. They have one daughter who presently works in Moscow. Ingrid just embarked on studies of the Russian language which, in her own words, is an ambitious undertaking! She is present all the time during our conversation, taking an active part in it, adding precious comments which give me a fuller picture of this fascinating pair. She remembers, with a touch of nostalgia and great sympathy, their research stays in India. She relates to me a story when they lived there in rather primitive circumstances during a severe drought and had to brush their teeth with coconut water. They also fell in love with Tibet where Czuma conducted field research. Ingrid adds, looking at her husband with love and admiration, that their life has been a fascinating journey. Now that health issues create new challenges they miss greatly their travels.

Lately, they read books by Olga Tokarczuk, translated into English and Dr. Czuma read in addition "Books of Jakob " (Ksiegi Jakubowe) in Polish. They are fascinated by art, like to collect it, are fond of listening to classical music. I ask them what is the key to a happy marriage and Ingrid instantly replies: "exchange of views and communication which promotes mutual growth."

I am finding out that the Cleveland Museum of Art has one of the world's best collections of Asian art. When Professor Czuma talks about it he is full of passion and I learn that India is the cradle of some of the oldest religious systems: Hinduism, Buddhism, Jainism. Later arrived Islam, Judaism and Christianity. One has to acquire familiarity with all these religions when studying Asian cultures. Professor admits that this is in part responsible for his unique approach to religious beliefs. He chooses his friends on their personal merit, regardless of their religion, ethnicity or sexual orientation. With the wisdom acquired through life experience, he states: "our society should be more tolerant and open - the progress in this direction is too

slow." He stresses: "education opens the door and gives aim to life but tolerance is paramount to passing through life with dignity."

I ask if Professor has any recommendations for young people. His advice is: "limit your relationship with the smartphone, meet people instead, converse with them and never laugh at or criticize others that may be different from you."

Summarizing our interview, Stanislaw Czuma expresses his admiration for the work of the Polish-American Cultural Center which promotes Polish history and culture and emphasizes that when he receives issues of "Forum" he reads with pleasure the articles in English and Polish. He also appealed to me that the publication should retain "freedom of expression" so important to the cultivation of our democratic values.

I also wish to thank Dr. and Mrs. Czuma for contributing to the Centrum's library part of their collection of Polish books.

MEET OUR MEMBERS

Maria Panek

I was born and raised in Łańcut, Poland. I received a Master's Degree in British Literature at the JPII Catholic University of Lublin. I minored in Teaching Polish as a Foreign Language. I've lived in Cleveland since 2014, and that's also when my adventure with the PACC began. I have been a teacher for 12 years. I teach English as the Second Language (ESL) at Tri-C and ELS, a language school on the campus of Case Western Reserve University. When I lived in Poland, I spent five years working with learners of Polish as a Foreign Language. But it was my arrival in Cleveland that really helped me discover my love for teaching Polish as a Second Language. Since the outbreak of COVID-19, I have successfully switched to an online format. It turns out that you can have a very good class through Zoom! My students are usually of Polish origin, and some have Polish partners.

I was on the Board of Directors of the PACC for three years (2017-2020). I was happy to be involved with organizing a few of the summer Picnics, the

Independence Day commemorations, and together with Ray Vargas, the celebration of May 3rd Polish Constitution Day. Polish culture and tradition is very

dear to my heart and I try to promote it within our community. It made me very happy to help organize our winter festival, *Kulig*. What made it particularly enjoyable was the fact that it was mostly prepared by the younger members of our Polonia! Since I

work with international students on a daily basis, I often invite them to our events. It makes me very happy to see my students from China or the Middle East enjoying a pączek or some tasty pierogi made by our wonderful kitchen team.

I am also one of the translators and (occasionally) writers for Forum. I would love to write more, but my schedule is usually very busy. But who knows, I might surprise Agata Wojno with an article soon...

If any of our readers is interested in learning Polish, please email me at marysia.panek@gmail.com

Elżbieta Ulanowski

„Pan Tadeusz”

w przekładach na język angielski

Skąd się wzięło to obecne zainteresowanie dziełem Adama Mickiewicza, wydanym w Paryżu 188 lat temu? Szybko wyjaśniam. We wrześniu 2018 roku w nowojorskim wydawnictwie Archipelago Books opublikowano najnowszy przekład angielski poematu Adama Mickiewicza „Pan Tadeusz: „The Last Foray in Lithuania”. Dokonał tego Anglik, mieszkający w Indiana Bill Johnston, profesor komparastyki w tamtejszym uniwersytecie. Od kilku lat jest on tłumaczem klasycznej literatury polskiej, więc wiele mu zawdzięczamy. Wcześniej udostępnił anglojęzycznym czytelnikom kilku polskich autorów: Kochanowskiego, Słowackiego, Prusa, Gombrowicza, Różewicza, Pilcha i Myśliwskiego.

Do obecnej edycji książki, wydawca dołączył taką informację: „Dzieło stanowi osiągnięcie literatury europejskiej, pozostaje filarem literatury polskiej, próbą odtworzenia odchodzącego świata szlacheckich tradycji i kultury, przedstawia też więzy Polski i Litwy”.

Poemat „Pan Tadeusz” łączy w sobie elementy poezji lirycznej i baśniowości, jest eposem epickim, ma również historyczne treści, czyli jest typowym dla romantyzmu zmieszanym gatunków literackich. Posiada język plastyczny, wspaniale łączy opisy ludzi i przyrody, mających jakąś duchową jedność. Najważniejszym elementem utworu jest wpisanie weń ukochania wolności, już w epilogu, zabór ojczyzny autor porównuje do utraty zdrowia.

Adam Mickiewicz urodził się w pobliżu Nowogródka w 1798 roku. Przez lata nauki związany był z Kownem i Wilnem, po ukończeniu szkoły rozpoczął studia na Carskim Uniwersytecie. Za udział w organizacji narodowo-patriotycznej najpierw był więziony, następnie dostał nakaz opuszczenia Wilna. Udał się w przymusową podróż, która na dobre ukształtowała jego osobowość. Przemieszczał się w różne obszary Wielkiej Rosji. W Kownie i Odessie pracował jako nauczyciel, w Moskwie miał posadę urzędnika, rok pozostawał w Petersburgu. Wszędzie nawiązywał kontakty z elitą twórczą. Znajdując się w centrum ówczesnego życia kulturalnego miał dostęp do książek. W tym czasie powstały jego niemal wszystkie najważniejsze utwory. Dopiero w 1829 roku otrzymał pozwolenie na wyjazd do Europy. Najbliższe dwa lata spędził na wojażach do miast kontynentu. Gdy osiadł w Paryżu, w 1832 roku rozpoczął pisanie „Pana Tadeusza”.

Akcja eposu „Pan Tadeusz” trwa tylko 7 dni: 5 dni w 1811, a 2 dni w 1812. Te kilka dni dotyczą czasu przemarszu wojsk Napoleona i Legionów Polskich przez Litwę, zmierzających na podbój Moskwy oraz odwrót pokonanej, zdziesiątkowanej armii. Pozostała treść licznych wydarzeń zapisana jest jako retrospekcja.

Obecny przekład z pewnością ma charakter najbardziej profesjonalny. Johnston jest wykształconym humanistą, dodatkowo ożeniony jest z Polką. Głosy krytyków podkreślają z uznaniem zachowanie rymów i w szczególności sposób oddanie zawartego w dziele humoru.

A inne przekłady „Pana Tadeusza”? Jednego z pierwszych podjęła się Angielka, Maude Biggs w 1885 roku. Praca ta zajęła ponad 6 miesięcy. Po czym nie mogła znaleźć wydawcy. Wszyscy odmawiali druku tłumacząc, że nie zwrócą się poniesione koszty. Wreszcie znaleziono rozwiązanie. Ogłoszono w Polsce zbiórkę po 3 ruble, a otrzymana kwota wystarczyła na opłacenie wydawnictwa. I wnet posypały się ostre głosy krytyki. Maude Biggs przetłumaczyła jeszcze „Grażynę” i „Wallenroda”; już nie zabiegała o ich wydanie. Ciekawa jest historia poznania języka polskiego przez Maude. Będąc niemowlęciem miała mamkę, polską wieśniaczkę z poznańskiego. Ta kobieta mówiła do niej po polsku. Najpierw z osłuchania, a następnie z pokochania i studiowania, poznała nasz język.

„Pan Tadeusz” doczekał się też innych przekładów na angielski, wymienię ich tylko kilka. Mój kuzyn, Josef Feckanin jest w posiadaniu tomu z 1964 roku, książka ta miała następne dwa wydania w 1986 i 1990 roku. Zawiera tekst polski i angielski na sąsiadujących stronach. To tłumaczenie zawdzięczamy Kenneth R. Mackenzie. Jest to wydanie z ilustracjami Michała E. Andriollego, malarza i grafika, wielce zasłużonego dla literatury polskiej.

Trudno nie wspomnieć o Polaku z Australii, Marcelu Weylandzie, prawniku i architekcie, od dziecka zafascynowanym poematem. Pracował nad przekładem ponad 12 lat, wydał go w Adelaide w dwóch edycjach i rozstawił w wielu miastach Australii. Jak powiedział, wykonał tę ogromną pracę dla swoich 5 dzieci i 20 wnuków.

Wśród światowych języków dzieło Mickiewicza osiągnęło liczbę 36, w przekładzie na japoński i białoruski posłużono się tekstem angielskim.

Zachował się Mickiewiczowski rękopis, jest on przechowywany w zbiorach Ossolineum we Wrocławiu. Umieszczony został w mahoniowej szkatule z ornamentacją kości słoniowej. A historia jego ocalenia to osobny temat zasługujący na opracowanie. Jak w obliczu tylu katastrof europejskich, na przestrzeni ponad półtora wieku autograf nie uległ zniszczeniu? W Bibliotece Ossolineum również otwarto stałą wystawę imitującą wnętrze dworku w Soplicowie, taką ilustrację przestrzenną do książki. Są tam rekwizyty, które opisał poeta w „Panu Tadeuszu”. Jest ono niewielkie, zaledwie kilka komnat, ale jakże ciekawe i wzruszające. Warto zajrzeć tam, przy okazji pobytu we Wrocławiu.

Józef Hart

Rozważania Emeryta

Siedzę sobie na schodkach ganku (nareszcie jest na tyle dobra pogoda, że mogłem wychylić nosa na dwór) i myślę – co by tu napisać żeby było i ładnie, i poprawnie, no i żeby pasowało do chwili. I nagle olśnienie – napiszę o strachu. Ale najpierw, co to właściwie znaczy być nieustraszonym? Wydawałoby się, że to po prostu oznacza nie bać się niczego. Wiemy jednak, że ludzi którzy się niczego nie boją jest bardzo mało, za to wielu jest takich (szczególnie dzisiaj), którzy pomimo obaw i lęków wykonują swoje obowiązki. Kiedy słucham wypowiedzi pielęgniarek i lekarzy walczących o życie pacjentów każdego dnia, kiedy widzę ich stroje przypominające skafandry astronautów, to wiem, że się boją, a jednak pracują z narażeniem swojego życia, więc może są nieustraszeni? Kiedy czytam o bohaterstwie żołnierzy Powstania Warszawskiego walczących z przytłaczającą siłą faszystowskich okupantów, podziwiam ich odwagę. Kiedy rozpoczynali powstanie liczyli na pomoc Aliantów, więc jednak mieli nadzieję na zwycięstwo. Bardziej nieustraszeni byli moim zdaniem bojownicy powstania warszawskiego getta, bo z góry wiedzieli, że nie mają szans na zwycięstwo, ale i tak rzucili się do walki, bo chcieli dać przykład przyszłym pokoleniom, że nie będą szli pod nóż jak bydło...

Przypomina mi się powiedzenie z czasów mojej młodości: strach ma wielkie oczy. Używaliśmy tego powiedzenia często, żeby umniejszać ewentualne niebezpieczeństwo, żeby dodawać sobie odwagi. Dzisiaj powiedzenie to ma zupełnie inne znaczenie, bo widać jak łatwo ludzie mogą wpaść w panikę. Kiedy na początku marca Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła pandemię pomyślałem, no cóż, trzeba będzie przeżyć i to. Wybrałem się do sklepu na „normalne” zakupy, i widzę, że ludzie kupują po dwa wózki, naładowane czym się da. Podszedłem do półki gdzie na ogół leżą stosy papieru toaletowego, a tu pustka. Dzwonię do córki spytać co się dzieje, a ona do mnie, że owszem, papieru toaletowego nie ma nawet w Costco, a tam przecież zawsze pełno tego. Dlaczego papier toaletowy,

Social and Cultural Events at the Center & Slavic Village

All events are canceled until the **COVID-19** situation improves.

Culture.pl is a weekly online newsletter that is filled with Information relative to a myriad of aspects of Poland, its past and present. To subscribe go to Culture.pl.

“Culture.pl is the flagship brand of the Adam Mickiewicz Institute – a national cultural institution promoting Poland and Polish culture worldwide. Featuring over 40,000 articles in Polish, English and Russian, Culture.pl features the best of Polish literature, design, visual arts, music, film and more, with over 6 million visitors a year across 80 countries.”

myślę sobie, przecież tym wirusa nikt nie zwalczy. Z wyjaśnieniem pośpieszyli mędracy psychologii i socjologii. Wygląda na to, że gromadzenie zapasów papieru toaletowego to stosunkowo tania akcja, a ludzie lubią myśleć, że robią coś, gdy czują się zagrożeni. Gromadzenie powoduje również, że ludzie czują się bezpieczniej, zwłaszcza gdy świat stoi w obliczu nowej choroby, nad którą mamy (jeszcze?) bardzo mało kontroli. Możliwe też, że jesteśmy biologicznie zaprogramowani do gromadzenia zapasów, podobnie jak ptaki, wiewiórki i inne zwierzęta, które mają tendencję do gromadzenia żywności na gorsze czasy.

Więc jak to jest z tym strachem? Na pewno zdecydowana większość z nas rodzi się z wrodzonym strachem, bo to nam dała Matka Natura. Nasz instynkt w obliczu niebezpieczeństwa dodaje nam „skrzydeł” (czyli adrenaliny) i nakazuje uciekać lub chować się. Dopiero lata ćwiczeń i treningu oraz „racjonalny” mózg pozwala nam lepiej oceniać sytuację i podejmować decyzje często sprzeczne z instynktem. Przykładów na to jest wiele. Tej właśnie racjonalności i spokoju w obliczu „Nieznanego” życzę wszystkim czytelnikom Forum. Racjonalności dzisiaj niezwykle nam potrzeba. Należy brać pod uwagę wypowiedzi fachowców, epidemiologów lekarzy, uwzględniając zalecenia rządzących, aby nie eskalować niepotrzebnie strachu, a jednocześnie nie zbagatelizować sytuacji w jakiej się znajdujemy żyjąc z COVID-19. Mam nadzieję, że niedługo będziemy mogli powiedzieć: strach miał wielkie oczy...

Dear Fellow Polonians,

We hope you and your families are well while dealing with the pandemic coronavirus during these difficult times.

We at the Polish-American Center are also facing some challenging times as all our recently planned fund-raising events have been canceled, and the future events are also questionable. That is why we ask for your help in dealing with our short-term financial needs. We understand that **many of you have already renewed your membership and we thank you for that.** However, if possible, please consider making an additional donation to help us overcome the impact of the loss of funds from our cancelled fund-raising events. For those of you who have yet not renewed your membership, please do it now – we need your help.

Please be assured that we are very careful and judicious in spending our (your) money, and are limiting our expenditures only to the essential items. Save way to make a donation is available, go to our website:

www.polishcenterofcleveland.org

(become a member).

We thank you for your support in the past, and wish you our best in managing your health and affairs during this unprecedented crisis. Stay safe.

Thank You and God bless You.

Darek Wojno
Executive Director of PACC

OUR SPONSORS

Komorowski Funeral Home: 4105 East 71 St, tel. 216-341-1854 lub
Tabone-Komorowski Funeral Home 33650 Solon Rd, Solon OH, 44139, tel. 440-248-3320

*

Golubski Funeral Home: 6500 Fullerton Ave, tel. 216-341-0940 lub
5986 Ridge Rd., tel. 440-886-0200 (mówimy po polsku)

*

Sokolowski's University Inn

1201 University Road, Cleveland, Ohio 44113, tel. 216-771-9236
Private parties, showers, weddings, business lunches, cafeteria services

*

Fowler Electric Co. – Eugene Trela, tel. 440-786-9777

*

Krakow Deli – 5767 Ridge Rd Parma, OH 44129, tel. 440 292 0357
Polish Store with great assortment of Polish meats and imported goods

*

The Original Mattress Factory – Ronald Trzcinski , tel. 216-661-3888

*

Architectural Rendering – Kuba Wisniewski, tel. 440-582-2367

*

Heights Drapery Co. – Alina Czernec, tel. 216-642-8744

*

The Cleveland Opera – Dorota and Jacek Sobieski, tel. 216-816-1411
www.theclevelandopera.org

*

Polish Radio Program – Eugenia Stolarczyk – WERE 1490 AM, Sun. 9–10 AM

www.newstalkcleveland.com

WCPN – 90.3 FM, Sun. 9–10 PM

www.wcpn.org

*

Polish Radio Program – “Memories of Poland”, Anna Klik i Monika Sochecki

WCSB 89.3 FM, Sat. 12:30 – 2:00 PM

*

Third Federal Savings and Loans

Marc A. Stefanski, Chairman and CEO, tel. 216-429-5325

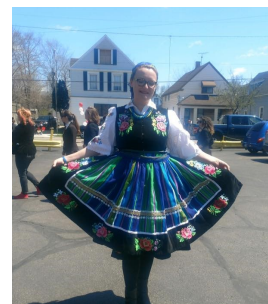
*

Polish-American Cultural Center
6501 Lansing Avenue
Cleveland, OH 44105

NONPROFIT ORG.
U.S. Postage Paid
Cleveland, OH
Permit No. 165

Let's stay home; our normal time will come back...
Memories from the time when life was predictable

F O R U M CLEVELAND , OH 44105 * 6501 LANSING AVENUE - Phone/fax 216 - 883 - 2828

www.naforumcle.com, E-mail: forumpacc@yahoo.com, Publisher: Polish-American Cultural Center. **Agata Wojno** - Editor in Chief (216-832-7638), **Stanislaw Kwiatkowski** - Editor in Chief Emeritus, **Fr. Jerzy Kusy** Associate Editor, **Monika Sochecki** - Managing Editor, **Editorial Contributors:** Eugeniusz Bak, Andrew Bajda, Julian Boryczewski, Lech Foremski, Alexandra Hart, Joseph Hart, Mariusz Oleksy, Maria Sladewski, Andrzej Stepień, Elzbieta Ulanowski, Zofia Wisniewski, Darek Wojno